

Arbejdsrettens dom af 21. december 2007

i sagerne nr. A 2007.216, A 2007.247 og A 2007.601:

Landsorganisationen i Danmark
for
Fagligt Fælles Forbund
Privat Service, Hotel og Restauration
(advokat Kirstine Emborg Bünemann)
mod
Cafeteria Vognhjulet
v/Mona Johnsen
Lejrvejen 9
6330 Padborg
(selv)

Dommer: Niels Waage, jf. arbejdsretslovens § 8, stk. 2.

Sagerne, der er behandlet sammen, drejer sig om, hvorvidt indklagede, Cafeteria Vognhjulet v/Mona Johnsen, har været omfattet af overenskomsten mellem HORESTA-A og klager, RBF (nu 3F Den Private Servicegruppe, Hotel- og Restaurant), og i givet fald fra hvilket tidspunkt, virksomheden har været omfattet.

Sagerne drejer sig endvidere om, hvorvidt indklagede har brudt hovedaftalen ved at udøve organisationsfjendtlig virksomhed, samt om virksomheden gjort sig skyldig i en overenskomststridig lock-out eller uberettiget har bortvist virksomhedens ansatte.

Påstande

Klager, Landsorganisationen i Danmark for Fagligt fælles Forbund, Den private servicegruppe (Hotel og Restauration), har i sag A 2007.216 principalt nedlagt påstand om, at

indklagede, Cafeteria Vognhjulet, skal anerkende, at indklagede overtog pligten til at overholde overenskomsten mellem HORESTA-A og RBF i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen den 21. april 2005, subsidiært at Cafeteria Vognhjulet har været omfattet af den nævnte overenskomst fra den 1. juli 2006, hvor Cafeteria Vognhjulet v/Mona Johnsen meldte sig ind i HORESTA-A.

Klager har i sag A 2007.247 nedlagt påstand om, at indklagede har brudt hovedaftalens § 1 ved at udøve organisationsfjendtlig adfærd. Klager har i samme sag endvidere nedlagt påstand om, at indklagede tilpligtes til Fagligt Fælles Forbund at betale 304.848,13 kr. for manglende løn- og pensionsindbetalinger til 19 navngivne medarbejdere samt godtgørelser for mangelfulde ansættelsesbeviser til 18 navngivne medarbejdere og for manglende ansættelsesbevis til én medarbejder (Hanne Vistisen).

Klager har påstået efterbetalingsbeløbet tillagt renter fra de enkelte ydelsers forfaldstid og godtgørelserne forrentet fra sagens anlæg den 20. marts 2007. Klager har endvidere i sag A 2007.247 påstået indklagede tilpligtet til Fagligt Fælles Forbund at betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod.

Klager har i sag A 2007.601 nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende at have gjort sig skyldig i en overenskomststridig lock-out, subsidiært overenskomststridigt at have bortvist ansatte hos indklagede, og at indklagede skal anerkende at have pligt til at betale overenskomstmæssig løn i perioden 4. juli – 16. august 2007 til de af klagerens medlemmer, der var omfattet af den overenskomststridige lock-out eller bortvisning. Klager har i sag A 2007.601 endvidere nedlagt påstand om, at indklagede tilpligtes til klager at betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod.

Indklagede, Cafeteria Vognhjulet/v Mona Johnsen har påstået frifindelse, men har – for det tilfælde, at Arbejdsretten måtte lægge til grund, at indklagede er omfattet af overenskomsten – ikke bestridt klagers opgørelse af manglende løn- og pensionsindbetalinger, eller at klager i 18 tilfælde har overgivet mangelfulde ansættelsesbeviser til en medarbejder, der var medlem hos klager, samt i ét tilfælde ikke har udleveret ansættelsesbevis til en medarbejder, der var medlem hos klager.

Sagsfremstilling

Mona Johnsen overtog den 21. april 2005 den indklagede virksomhed, Cafeteria Vognhjulet, ved en virksomhedsoverdragelse fra Ole Gottlieb.

I forbindelse med virksomhedsoverdragelsen, hvor der overgik mindst 10 ansatte, modtog hun 6 ansættelseskontrakter for ansatte på virksomheden indgået i tidsrummet mellem 1. februar 2001 og 1. januar 2005, af hvilke det alle bl.a. fremgik:

”Ansættelses kontrakt

Undertegnede arbejdsgiver: Ole Gottlieb

Arbejdssted: Cafeteria Vognhjulet

...

Medarbejderens fulde navn:...

...

Arbejdsbeskrivelse: Cafeteriamedarbejder

Ansættelsestidspunkt: ... **Overenskomst:** Ingen **Faglige organisation:** ____

...”

Der er under sagen fra klagers side fremlagt et udpluk af lønsedler for virksomhedens medarbejder Rina Christensen for perioden februar 2002 – april 2005, hvoraf det ubestridt fremgår, at overenskomsten blev fulgt i forhold til denne i den pågældende periode.

Det fremgår endvidere af et referat af et forhandlingsmøde holdt den 31. oktober 2006 vedrørende efterbetalingskrav på Cafeteria Vognhjulet i perioden 2002-2005, hvor Peter Christensen, 3F Restauration og Ole Gottlieb deltog, at Ole Gottlieb anerkendte, at overenskomsten havde været gældende på virksomheden.

Af et referat af et forhandlingsmøde afholdt den 29. november 2005 på Cafeteria Vognhjulet med deltagelse af Mona Johnsen og Peter Christensen, RBF, region syd, hedder det:

”Mødet var indkaldt af RRF ved skrivelse af den 25. november 2005, og angik virksomhedens mgl. indbetaling til Branchens uddannelsesfond – feriefond samt mgl. betaling af Arbejdsmarkedspension.

Virksomheden oplyste, at have haft kontakt til Pension Danmark for at få koder til indbetaling, samt at pensionen er kørt via de pensionsberettigede medarbejderes lønsedler – således mgl. virksomheden alene adgang til at kunne foretage indbetaling – virksomhedens cvr.nr. er 30943058.

Mht. virksomhedens overenskomstforhold tages der forbehold til RBF fremsender kopi af lov 111 – loven om virksomhedsoverdragelse.

RBF påstår således overenskomsten i forbindelse med virksomheden følger med over.

Når virksomheden har modtaget dokumentation i form af Lov 111 underskrives ny tiltrædelsesoverenskomst med de korrekte oplysninger, og som returneres i underskrevet stand.”

I et brev af 5. september 2006 fra konsulent Poul Petersen, 3F – Den private Servicegruppe, til Cafeteria Vognhjulet er det anført bl.a.:

”Valg af tillidsrepræsentant

Fra vor lokale Aabenraa afdeling har vi modtaget underretning om, at man på Deres virksomhed som tillidsrepræsentant for gastronomer og HR-personaler har valgt:

Rina Christensen
Sdr. Landevej 9
6200 Aabenraa

Ifølge indberetningen fandt valget sted den 27. april 2006 og følger de i overenskomsten gældende regler.

Vi godkender hermed ovennævnte medlem som repræsentant for de ansatte henhørende under overenskomsten mellem dem og det tidligere RBF, nu 3f – Den private Servicegruppe.”

Efter det oplyste besvarede indklagede ikke brevet.

I en blanket om optagelse i HORESTA-A, som er underskrevet af Mona Johnsen for den indklagede virksomhed og dateret 10. september 2006, er ud for rubrikken

”Indgåede overenskomster mv.:

(Oplys aftaler med fagforeninger og
lign. og vedlæg en kopi.)”

anført: ”RBF”

Der er på blankettens rubrik om kontingent krydset af ud for 3. kvartal.

Der blev den 25. september 2006 afholdt et mæglingsmøde på Cafeteria Vognhjulet i anledning af, at 3F havde fremsat et efterbetalingskrav over for den indklagede virksomhed. På mødet, hvor Peter Christensen 3F, og Mai-Brit Knudsen, HORESTA-A, men ikke Mona Johnsen, deltog, var 3F og HORESTA-A enige om, at den gældende overenskomst skulle overholdes. Sagen blev på mødet udsat til den 6. oktober 2006, hvor der blev afholdt et nyt mæglingsmøde på virksomheden med deltagelse af de samme repræsentanter samt Morten Brustad, HORESTA-A. Mona Johnsen deltog ikke på mødet. Af referatet fra mødet fremgår det:

”HORESTA-A anerkendte, at overenskomsten mellem HORESTA-A og RBF (nu 3F) var gældende for virksomheden med virkning fra virksomhedens indmeldelse i HORESTA-A – den 1. juli 2006.

3 F gjorde gældende, at overenskomsten var gældende for tiden forud for indmeldelsen og gjorde gældende, at virksomhedens tidligere ejer Ole Gottlieb udmeldte sig af HORESTA i 2002. Der har ikke ved overenskomstforhandlinger i 2002 været etableret nogen frigørende konflikt. I forbindelse med overdragelsen fulgte der mindst 10 ansatte med. Virksomhedens v Mona Johnsen har ikke jf. lov om virksomhedsoverdragelse haft

indvendinger mod overenskomstforholdet. Virksomheden har for de ansatte, der er fulgt med ved overdragelsen, indeholdt arbejdsmarkedspension samt overenskomstmæssig løn.

3F anførte endvidere, at der den 29. november 2005 blev afholdt møde med virksomheden, jf. vedlagte referat. Virksomheden har fra april måned 2006 ændret timelønninger til overenskomstens satser ligesom der i april måned blev valgt tillidsrepræsentanter på virksomheden.

På det af virksomheden og 3F Restauration Sønderjylland overfor HORESTA-A forelagte grundlag tog HORESTA-A forbehold over for det af 3 F anførte i sin helhed.

HORESTA-A fandt endvidere, at parterne på mæglingsmøde burde realitetsbehandle krav, der hidrørte fra indmeldelsestidspunktet og frem.

Da 3F Restauration Sønderjylland ønskede at behandle alle krav samtidigt, blev disse krav ikke behandlet på mæglingsmødet og der blev taget forbehold for at videreføre samtlige krav fagretligt.”

Der blev endvidere holdt et organisationsmøde den 19. december 2006 og et fællesmøde den 4. januar 2007, hvor enighed om overenskomstsspørgsmålet ikke kunne opnås.

I et brev af 29. november 2006 fra Peter Christensen, 3F Restauration Sønderjylland, til indklagede fremgår det, at afdelingen var bekendt med, at ansættelsesbeviserne for de ansatte i virksomheden var mangelfulde, og han anmodede virksomheden om at udlevere korrekte ansættelsesbeviser til samtlige ansatte.

I en mæglingsbegæring af 1. december 2006 fra Peter Christensen, 3F, til HORESTA-A hedder det bl.a.:

”3F, Restauration Sønderjylland skal hermed under henvisning til overenskomstens § 54 begære mægling i en sag mellem Deres medlemsvirksomhed:

Cafeteria Vognhjulet
Lejrvejen 9
6330 Padborg

og 3F, Restauration, Sønderjylland.

Temaet for mæglingsmødet er:

Manglende og mangelfulde ansættelsesbeviser – manglende pensionsindbetalinger – aflønning – vagtplaner – det psykiske arbejdsmiljø – video overvågning af personalets frokoststue.

...”

Efter at HORESTA-A den 4. december 2006 havde meddelt 3F, at arbejdsgiverforeningen ikke ønskede at indgå som sagspart, idet indklagede virksomhed var slettet som medlem i foreningen, fremsatte 3F ved Peter Christensen mæglingsbegæring direkte over for virksomheden.

I et brev af 6. december 2006 fra Mona Johnsen til 3F Fagligt Fælles Forbund hedder det bl.a.

”Vedr.: Mæglingsbegæring.

Cafeteria Vognhjulet har ikke overenskomst med 3F og overenskomst er opsagt med RBF i 2002.

Jeg blev under falske forudsætninger bedt om at melde mig ind i Horesta – A af Peter Christensen fra 3 F, for som han sagde det var de *eneste* de kunne hjælpe mig, Peter Christensen var vel viden om at indmeldte jeg mig, havde jeg tegnet overenskomst, hvilket han ikke fandt værd at oplyse om, så havde Peter Christensen fået den

underskrift fra mig, som han prøvede på at få, ved at jeg skulle skrive under på en tiltrædelsesoverenskomst, hvad det så end er.

Horesta – A oplyste mig om, at jeg ved at melde mig ind tegnede overenskomst, og jeg har ikke meldt mig ind.

Jeg har købt Cafeteria Vognhjulet i april 2004 [2005] og fået oplyst af forrige ejer at der var overenskomst, men jeg skal ikke acceptere en overenskomst der er opsagt uanset Ole Gottliebs grunde til ikke at oplyse mig om det.

...”

Den 11. december 2006 indkaldte Landsorganisationen i Danmark indklagede til fællesmøde. Det fremgik som begrundelse for indkaldelsen bl.a., at landsorganisationen var blevet oplyst, at personalet videoovervåges i frokoststue samt chikaneres i en grad, hvor det psykiske arbejdsmiljø er dybt utilfredsstillende.

På et fællesmøde i Landsorganisationen afholdt den 19. december 2006, hvor Mona Johnsen deltog, afviste indklagede den rejste klage og anførte, at virksomheden ikke er omfattet af et overenskomstforhold til 3F – Privat Service, hvilket arbejdstagersiden fastholdt. Der kunne ikke opnås enighed på mødet.

Den 7. januar 2007 sendte Mona Johnsen som direktør for den indklagede virksomhed et brev til virksomhedens tillidsrepræsentant, Vivian Stokholm Stæhr, hvoraf det fremgår bl.a.:

”Vedr.: Arbejdsvægring

Jeg har d. 5. november 2006 bedt dig om at overgå til varm køkken, da der ikke er arbejde nok til to fuldtidsansatte i det kolde køkken, og du arbejdede jo som afløser i varm køkken, her i huset før du blev fastansat i det kolde.

Du skulle give mig besked (hvilket du selv foreslog) den 7. november 2006, men jeg hørte ikke fra dig. Og den 28. november spurgte jeg dig om hvorfor, jeg ikke havde hørt fra dig, dit svar til mig var: at du først skulle tale med dem i det varme, før du ville give mig besked, nu har jeg mine tvivl, om du ved hvem der er din chef, hvem der har ansat dig, og hvem der leder og fordeler arbejdet her på Cafeteria Vognhjulet.

Det skal lige nævnes, at du er blevet valgt til tillidskvinde på fagforeningen, hvilket jeg fik besked på den 15. november 2006, altså efter at jeg har bedt dig om at flytte arbejdssted og ikke har opsagt dig.

Nu har du valget mellem at flytte over i det varme køkken eller starte i opvask og rengøring. Denne gang er det fra mandag 15. januar 2007, da jeg har ventet siden 7. november på svar fra dig. Det skal lige tilføjes at det er de to muligheder der er, for som du blev underrettet om på møde med alle medarbejdere den 28. december skal der skæres ned på medarbejdere her i huset.

Dette brev vil også blive sendt anbefalet til dig. ”

Den 4. juli 2007 blev 15 medarbejdere på den indklagede virksomhed, der var medlemmer hos klager, bortvist. Bortvisningen skete ved enslydende breve underskrevet af Mona Johnsen med følgende indhold:

”Vedr.: Arbejdsnedlæggelse.

Da du har valgt at nedlægge dit arbejde, er du hermed fristillet.”

Indklagede blev efter det oplyste taget under konkursbehandling den 6. august 2007. Konkursboets kurator advokat Michael E. Hansen meddelte den 16. august 2007, at konkursboet ikke ønskede at indtræde i sag A 2007.601, og at samtlige konkursboets medarbejdere var opsagt. Konkursboet er heller ikke indtrådt i de andre sager. Mona Johnsen har således ført sagen personligt.

Forklaringer

Peter Christensen har som vidne forklaret bl.a., at han har været branchesekretær i RBF (nu 3F) indtil 1. november 2007. Cafeteria Vognhjulet var under den tidligere indehaver, Ole Gottlieb, omfattet af overenskomsten mellem RBF (nu 3F) og arbejdsgiverforeningen HORESTA, idet han havde været medlem af arbejdsgiverforeningen HORESTA. Han meldte sig ganske vist ud af arbejdsgiverforeningen i 2002, men der havde ikke været nogen friggørende konflikt for virksomheden siden. Gottlieb opfyldte fortsat overenskomsten efter udmeldelsen, idet virksomheden fortsat indbetalte til uddannelsesfond, feriefond og pension. Han ved det, for han har gennemgået samtlige bilag for virksomheden. Det var først i 2005, da Mona Johnsen overtog virksomheden, at der opstod problemer med, at overenskomsten ikke blev overholdt. I oktober 2005 henvendte personalet på virksomheden sig til ham, da de havde konstateret, at der ikke var indbetalt pension. Der blev på den baggrund afholdt et forhandlingsmøde den 29. november 2005 mellem ham og Mona Johnsen. På mødet nægtede Mona Johnsen først at være omfattet af overenskomsten, hvorefter han gjorde hende opmærksom på reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven, hvis indhold han forklarede for hende. Han mener, at Mona Johnsen forstod, at hvis reglerne var som skitseret af ham, ville hun være omfattet. I overensstemmelse med deres aftale på mødet sendte han hende efterfølgende virksomhedsoverdragelsesloven. Hun vendte derimod aldrig tilbage med henblik på underskrivelse af en tiltrædelsesoverenskomst, som de havde aftalt. Han opfattede ikke, at de var uenige om, hvorvidt virksomheden var omfattet af overenskomsten. Han har ikke under mødet truet med at ville lufte de røde faner, hvis Mona Johnsen ikke underskrev en tiltrædelsesoverenskomst. Grunden til, at det er nødvendigt at indgå en formel tiltrædelsesoverenskomst, er, at virksomheden så kan blive registreret med et rigtigt SE-nr. Det er derfor sædvanligt at indgå formel tiltrædelsesoverenskomst. Han er af Ole Gottlieb blevet underrettet om, at denne havde informeret Mona om, at hun skulle underskrive en tiltrædelsesoverenskomst. Det er først på det tidspunkt, hvor Mona Johnsen blev præsenteret for efterbetalingskravet, at hun bestred, at hun var omfattet af overenskomsten. Den 27. april 2006 blev der afholdt et valg til tillidsrepræsentant på Cafeteria Vognhjulet. Rina Christensen blev valgt til tillidsrepræsentant. Han ved ikke, hvor valget af Rina Christensen rent fysisk fandt sted. Han fik blot en blanket af medarbejderne om valget. Han har ikke arrangeret valget. Mona Johnsen sendte i september måned 2006 et brev, hvor hun beklagede, at Rina Christensen var blevet valgt, da hun var gået på barsel. 3F fastholdt heroverfor, at Rina var

tillidsrepræsentant. Det er de organiserede medlemmer, der vælger tillidsrepræsentant. Mens Ole Gottlieb var indehaver, var 80 % af de ansatte medlemmer af 3F. I Mona Johnsens tid som indehaver faldt medlemstallet, da hun lagde pres på de ansatte for at få dem til at melde sig ud af fagforeningen. Han har ikke kendskab til de ansættelseskontrakter, som Mona Johnsen har fremlagt under sagen, og i relation til hvilke det skulle fremgå, at Cafeteria Vognhjulet ved Ole Gottlieb ikke havde overenskomst. Der var ingen eksklusivaftale med Ole Gottlieb. Mindstelønnen var 100-120 kr. på det tidspunkt, hvor Ole Gottlieb var indehaver af Cafeteria Vognhjulet, og lønsedlerne gav ikke problemer i forhold til minimumslønnen. Rina Christensens lønsedler fra perioden 2002-2005, som er fremlagt under sagen, viser, at overenskomsten blev overholdt, mens Ole Gottlieb var indehaver. Grunden til, at der ikke foreligger nogen underskrevet overenskomst for virksomheden, er, at virksomheden var omfattet af overenskomsten allerede i kraft af Ole Gottliebs tidligere medlemskab af HORESTA. Det er ikke fagforbundet, der udleverer PBS-nr. til indbetaling af pension. Han kan derfor ikke sige, hvorfor Mona Johnsen ikke fik et sådant nummer. Han afholdt den 8. august 2006 et mæglingsmøde med Mona Johnsen om en række efterbetalingskrav for virksomheden. Hun mødte op med en bisidder. Han rådede hende dog til at kontakte en advokat. Herefter gik Mona ud fra mødet. Da hun kom tilbage, meddelte hun, at hun nu var meldt ind i HORESTA-A, og at han fremover kunne henvende sig til Morten Brustad. Han har ikke set indmeldelsesblanketten. Han har heller ikke anbefalet hende at melde sig ind i HORESTA-A. HORESTA-A tilkendegav på et mæglingsmøde den 25. september 2006, at foreningen gerne ville medvirke til at få betalt efterbetalingskravene fra indmeldelsestidspunktet den 1. juli 2006. Mona Johnsen deltog ikke i mødet. Hun deltog heller ikke i mæglingsmødet, som blev afholdt den 6. oktober 2006. Den 31. oktober 2006 blev der afholdt et forhandlingsmøde mellem ham og Ole Gottlieb i anledning af manglende betaling af anciennitetstillæg til en af Ole Gottliebs tidligere medarbejdere på Cafeteria Vognhjulet. Ole Gottlieb anerkendte på mødet, at overenskomsten havde været gældende for virksomheden, da han var indehaver. Efter den 1. marts 2007 havde de ansatte på Vognhjulet ikke fået overenskomstmæssige lønstigninger. Man havde i en periode fra fagforbundets side valgt at give Mona lidt respit. Han blev imidlertid den 2. juli 2007 kontaktet af virksomhedens ansatte på grund af en uoverensstemmelse om virksomhedens manglende betaling af overenskomstmæssig løn. Han ringede herefter til Mona Johnsen både den 2. samt om morgenen den 3. med henblik på at forhandle med hende. Virksomheden blev lukket fra den

2. om aftenen. Det havde Mona Johnsen også oplyst ham om ville ske. Der var ingen forhandlingsvilje fra Mona Johnsens side.

Rina Christensen har som vidne forklaret bl.a., at hun blev ansat på Cafeteria Vognhjulet i marts 1998. Ole Gottlieb kom til som ejer siden. Der har ikke på noget tidspunkt i Ole Gottliebs ejertid været lock-out på virksomheden. Mens Ole Gottlieb var ejer, blev overenskomsten altid overholdt, og de ansatte fik overenskomstmæssig løn. Da Mona Johnsen overtog virksomheden, begyndte lønudbetalingen at svinge. Hun vendte sig derfor til fagforeningen, som sagde, at de ansatte skulle have overenskomstmæssig løn. På den baggrund henvendte hun sig til Mona, som tilkendegav, at hun ville kontakte fagforeningen herom. Mona sagde, at virksomheden ikke var omfattet af overenskomsten. Vidnet nævnte over for Mona, at de ansatte altid havde fået løn efter overenskomsten. Hun kan ikke udelukke, at fejlene blev rettet, efter at hun havde gjort Mona opmærksom på disse. Hun gik på barsel den 2. april 2006. Hun påtog sig tillidsrepræsentanthvervet, efter at hun var gået på barsel. Hun deltog selv i valget, og hun snakkede i den forbindelse med de fleste ansatte. Hun nævnte ikke over for Mona Johnsen, at hun var blevet valgt til tillidsrepræsentant. Der var i første omgang ingen, der ville være tillidsrepræsentant på Cafeteria Vognhjulet. Det var Peter Christensen, der gav Mona besked om valget. Mona protesterede imod valget. Hun gik efter kort tid af som tillidsrepræsentant. Det var i alles interesse, da hun var på barsel. Vivian Stæhr afløste hende.

Indklagede Mona Johnsen har forklaret bl.a., at hun ikke havde kendskab til overenskomsten, da hun overtog vognhjulet. Under et møde med Jan Fischer fra HORESTA-B i maj måned 2005 oplyste han, at det var tilstrækkeligt, at hun meldte sig ind i HORESTA-B. Ole Gottlieb havde sagt, at medlemmer af RBF blot skulle have den løn, der fremgik af overenskomsten. Så ville hun ikke få vrøvl. Kun 6 medarbejdere ud af 17 var på det tidspunkt medlemmer af fagforeningen. Hun fik først ca. ½ år efter overtagelsen af virksomheden at vide af Ole Gottlieb, at der havde været overenskomst på virksomheden. Hun fik samtidig at vide, at den var opsagt. Ole Gottlieb havde først fortalt medarbejderne om virksomhedsoverdragelsen ti minutter, før denne fandt sted. Hun har ikke talt med Peter Christensen om indholdet af virksomhedsoverdragelseslovens § 4 a på mødet den 29.

november 2005. Hun ville ikke kunne drive virksomheden, hvis hun skulle betale løn efter overenskomsten.

Hun mener, at mødet mellem hende og Peter Christensen, hvor denne på vegne af de ansatte præsenterede hende for et efterbetalingskrav på 1.5 mio. kr., fandt sted den 1. juli 2006 og ikke den 8. august 2006. På hans forespørgsel oplyste hun, at hun hverken havde revisor eller advokat. Derefter anbefalede han hende at henvende sig til en arbejdsgiverforening, hvorefter hun gik ud og ringede til HORESTA . Hun fik med det samme en optagelsesblanket faxet til sig, som hun straks faxede tilbage. Når hun ved indmeldelsen i HORESTA skrev, at virksomheden havde overenskomst med RBF, skyldtes det, at HORESTA vejledte hende til at skrive det, når hovedparten af personalet var medlem af RBF. Tre til fire dage senere modtog hun de originale dokumenter, herunder love og regler. Heraf fremgik det, at hun ville blive omfattet af overenskomsten ved at melde sig ind i HORESTA-A. Så ringede hun og meldte sig ud, da hun ikke havde råd til at være omfattet af overenskomsten. En uge senere modtog hun et girokort. Hun ringede herefter på ny til HORESTA-A og bad om at blive slettet af medlemslisten. Hun har aldrig fået en bekræftelse på udmeldelsen. Hun har aldrig betalt kontingent. Hun har ikke kendskab til, at der skulle være afholdt et mæglingsmøde den 6. oktober 2006. Hun har aldrig bebrejdet nogen at være blevet indmeldt i 3F. Hun havde kun spurgt Else Bresson om, hvilken fagforening Else var medlem af, til brug for udfyldelse af skemaer til kommunen. Else sagde til hende, at Else havde fortrudt indmeldelsen i 3F, da det gav så meget administrativt bøvl at melde sig ind og ud af fagforeninger. Hun har løbende oplyst sine ansatte om fagforeningsfriheden. Den 2. juli 2007 kom Vivian og Rina ind på hendes kontor og bad om lønforhøjelse. De gav hende også en seddel og bad hende skrive under. Det ville hun ikke, da det med sedlen var forudsat, at hun var bundet af overenskomsten. Hun lavede i stedet et brev og bevilgede de ansatte 3 kr. ekstra i timen fremover, idet hun samtidig bad dem om at gå i arbejde. De ansatte forlod herefter virksomheden, og der var nu kun to ansatte tilbage på virksomheden. Senere samme dag ringede Peter Christensen til hende med de ansattes krav. Hun var nødt til at lukke virksomheden, da der ingen ansatte var. Da medarbejderne ikke var kommet tilbage den 4. juli 2007, ringede hun til køkkenchefen, som fortalte, at de ansatte søgte andet arbejde. Herefter fritstillede hun dem.

Anne Lise Jensen har som vidne forklaret bl.a., at hun deltog som bisidder i mødet mellem Peter Christensen og Mona Johnsen. Hun mener ikke, at mødet fandt sted den 8. august 2006. Hun husker dog ikke præcist hvornår. Mødet blev afholdt på Cafeteria Vognhjulet. Peter Christensen afæskede hende, hvem hun var. Da hun oplyste, at hun ikke havde kendskab til virksomhedens økonomi, mente han ikke, mødet kunne afholdes. Han anbefalede Mona at antage advokat eller melde sig ind i arbejdsgiverforeningen. Herefter gik Mona ud af lokalet. Da hun kom tilbage, meddelte hun, at hun havde talt med sin arbejdsgiverforening, og at Peter Christensen kunne tale med foreningen.

Vivian Stæhr har som vidne forklaret bl.a., at hun i februar 1999 blev ansat som afløser på Cafeteria Vognhjulet. Hun blev siden fastansat. Hun blev valgt som tillidsrepræsentant den 15. november 2006, fordi Rina var på barsel. Der var på det tidspunkt problemer på arbejdspladsen. Lønnen blev ikke udbetalt retmæssigt. Mona udøvede psykisk terror. Hun lyttede ved dørene, og frokoststuen blev videoovervåget. Det påvirkede de ansatte. Vagtplanerne blev lavet aftenen før. Mona Johnsen opfordrede en medarbejder til at forlade 3F. Andre ansatte turde ikke melde sig ind i 3F på grund af Mona. Efter at hun var blevet valgt som tillidsrepræsentant, ignorerede Mona hende i ½ år. Mona sagde bl.a., at hun beklagede at have fastansat hende, da hun nu var tillidsrepræsentant og ikke kunne fyres. Hendes kollega, Else Bresson, blev kaldt ind på Mona kontor og fik at vide, hvem der skulle fyres. Else fik samtidig at vide, at hun ikke måtte fortælle det videre. Hun brød dog siden grædende sammen og fortalte det videre til kolleger. En kassedame blev overfuset og begyndte at græde foran kunderne. Hun fik en søndag en opringning fra Mona, efter at de ikke havde talt sammen i 4 måneder, hvor Mona påbød hende at overgå til det varme køkken. Ved et brev af 7. januar 2007 fik hun så valget mellem at flytte til det varme køkken eller starte i opvask og rengøring. Dette var efter hendes opfattelse begrundet i, at hun var tillidsrepræsentant.

De ansatte var utilfredse, da de fik forskellig løn. Da ingen af de ansatte den 1. juni 2007 havde fået lønstigning i overensstemmelse med overenskomsten, henvendte hun sig til Mona med krav herom. Mona gav udtryk for, at hun ikke var omfattet af overenskomsten. Hun bad Mona om at underskrive et dokument om lønregulering og gav udtryk for, at hun ikke kunne svare for følgerne, hvis Mona ikke underskrev. Da Mona bare bad dem om at vente, meddelte

Rina Mona, at de ansatte nu afholdt fagligt møde. Mona ville give dem 3 kroner ekstra i timen fremover, men ikke med tilbagevirkende kraft. Det gik medarbejderne ikke med til. Det var kun et møde, ikke en konflikt. De kontaktede herefter Peter Christensen, som samme dag ringede til Mona for at drøfte forholdene på arbejdspladsen. De ville genoptage mødet den næste dag, den 3. juli 2007 om morgenen. Mona havde imidlertid på det tidspunkt sat sedler op om, at virksomheden var lukket. Peter Christensen henvendte sig til Mona for at få et forhandlingsmøde, men Mona ville ikke forhandle. Hun oplyste blot, at hun ville lukke virksomheden. Der blev heller ikke udbetalt løn. Virksomheden var lukket i 14 dage. Da hun fik at vide, at Mona ville åbne op igen med tysk personale, lavede de ansatte og andre kolleger en demonstration.

Else Bresson har som vidne forklaret bl.a., at hun blev ansat i Cafeteria Vognhjulet den 18. juli 2005. Hun var organiseret i PMF, nu FOA, da hun startede i Vognhjulet. I starten forekom det hende naturligt at forblive medlem af PMF, men på et tidspunkt fik hun det råd at skifte til 3F, hvor hun kunne få bedre rettigheder. Mona havde sagt til hende, at hun ikke skulle melde sig ind i 3F. Da Mona i forbindelse med, at hun havde været sygemeldt, fandt ud af, at hun var skiftet til 3F, spurgte Mona hende om, hvem der havde fået hende til at skifte til 3F. Mona bad hende også om at melde sig ud af 3F igen. Hun er bange for Mona. Hun er siden kommet på lykkepiller på grund af det, der er sket.

Susanne Peesch har som vidne forklaret bl.a., at hun blev ansat i Cafeteria Vognhjulet i november 2006. Mona oplyste hende ved den lejlighed om fagforeningsfriheden. Hun meldte sig ikke ind i en fagforening. Vivian rådede hende til at blive medlem af fagforeningen. Vivian kunne ikke med Mona.

Parternes argumentation

Klager har anført, at overenskomsten allerede forud for Mona Johnsens overtagelse af virksomheden den 21. april 2005 var gældende på virksomheden i kraft af den tidligere ejer Ole Gottliebs medlemskab af HORESTA frem til 2002, og at forpligtelsen overgik i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen for så vidt angår de ansatte, der blev overført. Mona Johnsen fraskrev sig ikke ved erhvervelsen overenskomsten i overensstemmelse med reglerne i virksomhedsoverdragelseslovens § 4 a, og hun vidste eller burde i hvert fald have

vidst, at virksomheden var omfattet af overenskomsten mellem RBF (nu 3F) og HORESTA. Mona Johnsens brev til 3F af 6. december 2006 viser, at hun fuldt ud kendte til overenskomstforholdene på virksomheden. Hvis det ikke kan lægges til grund, at hun vidste, at overenskomsten var gældende på virksomheden, burde hun have vidst det. Der var i forbindelse med Mona Johnsens overtagelse af virksomheden en række forhold, der måtte give anledning til, at hun undersøgte overenskomstforholdene nærmere. Hun har forsømt denne undersøgelsespligt. Bl.a. fik hun at vide af Ole Gottlieb, at hun kunne slippe ud af problemerne, hvis hun betalte overenskomstmæssig løn til de ansatte, der var omfattet af overenskomsten. Hun blev ligeledes kort efter overtagelsen kontaktet af Rina Christensen med besked om, at denne ikke som under den tidligere ejer fik udbetalt overenskomstmæssig løn, og hun lovede i den forbindelse at rette henvendelse til fagforeningen. Det undlod hun imidlertid at gøre. Hun må også have haft kendskab til lønsedler fra Ole Gottliebs tid. I hvert fald burde hun senest på mødet den 29. november 2005 med Peter Christensen være blevet bekendt med, at overenskomsten var gældende på virksomheden. I forbindelse med sin indmeldelse i HORESTA-A angav hun da også, at overenskomsten var gældende på virksomheden. Hun har også anerkendt, at der kunne vælges en tillidsrepræsentant på virksomheden. Hun har på intet tidspunkt frasagt sig overenskomsten.

Klager har til støtte for den subsidiære påstand anført, at virksomheden i hvert fald var omfattet af overenskomsten fra den 1. juli 2006 i kraft af, at Mona Johnsen på dette tidspunkt meldte sig ind i af HTS-A. De undtagelser fra udgangspunktet om, at en arbejdsgiver bliver overenskomstforpligtet ved indmeldelse i en arbejdsgiverforening, der er anerkendt i praksis, er ikke relevante i denne sag. HORESTA-A har også i forhold til 3F handlet på en måde, der viser, at arbejdsgiverforeningen anså Mona Johnsen som medlem, og Mona Johnsen selv har ladet sig repræsentere ved HORESTA-A. Peter Christensen har ikke ved svig eller tvang fået Mona Johnsen til at melde sig ind i arbejdsgiverforeningen, og der er ikke grundlag for at bringe aftalelovens § 36 i anvendelse i forhold til indmeldelsen.

Efterbetalingskravet vedrører manglende løn mv. i forhold til overenskomsten for perioden juli-december 2006. Indklagede skal endvidere betale godtgørelse og bod for mangelfulde/manglende ansættelsesbeviser. Alle de af sagen omfattede medarbejdere, i alt 18 medarbejdere, har modtaget ansættelsesbeviser, der er mangelfulde, allerede fordi det af

organisationerne anvendte ansættelsesbevis ikke er anvendt. Hertil kommer, at ansættelsesbeviserne på en række punkter angiver overenskomststridige vilkår. 1 medarbejder har slet ikke modtaget et ansættelsesbevis.

Endvidere skal indklagede betale bod i anledning af organisationsforfølgning. Det er under sagen påvist, at flere medarbejdere er blevet udsat for chikane begrundet i, at de var medlemmer eller tillidsrepræsentanter for 3F.

Fritstillingen af medarbejderne den 4. juli 2007 var udtryk for en overenskomststridig lock-out. Overenskomsten var utvivlsomt gældende for virksomheden, og det var indklagede bekendt med. Selv om det isoleret set var overenskomststridigt, at medarbejderne nedlagde arbejdet, var de forståeligt frustrerede over, at Mona Johnsen ikke ville imødekomme deres retmæssige krav, ligesom hun ikke ville deltage i en fagretlig behandling af kravene. En arbejdsnedlæggelse giver i øvrigt som udgangspunkt ikke grundlag for bortvisning. Arbejdsnedlæggelsen, der kun løb over 1-2 dage, havde i den forbindelse ikke en sådan betydning for virksomhedens drift, at der var grundlag for bortvisning. Medarbejderne havde heller ikke forinden fået en advarsel. Virksomheden blev lukket den 2. juli 2007 og to uger senere åbnet med tysk arbejdskraft. Medarbejderne har krav på løn fra den 4. juli 2007, til de blev opsagt den 16. august 2007. Indklagede skal også betale bod som følge af den overenskomststridige lock-out eller bortvisning. De begåede brud er af grov karakter, og indklagede skal derfor ifalde en alvorlig bod.

Indklagede har anført bl.a., at Ole Gottlieb i forbindelse med hendes overtagelse af virksomheden oplyste, at der ikke var overenskomst på virksomheden. Hun modtog en række ansættelseskontrakter, hvoraf det fremgik, at der ikke var overenskomst. Medarbejderne underskrev tilsvarende ansættelseskontrakter med hende. Hun fortsatte efter overtagelsen med at betale løn i henhold til ansættelseskontrakterne, og det gav ikke anledning til problemer. Hun var derfor med god grund af den opfattelse, at virksomheden ikke var omfattet af nogen overenskomst. Hun blev ikke på mødet med Peter Christensen den 29. november 2005 gjort bekendt med indholdet af virksomhedsoverdragelseslovens regler. På mødet den 29. november 2005 var Peter Christensen i øvrigt selv i tvivl om, hvorvidt overenskomsten var gældende for virksomheden.

Hun blev heller ikke bundet af sin underskrift på indmeldelsen i HORESTA-A, idet hun allerede fire dage senere, da det gik op for hende, at et medlemskab ville betyde, at overenskomsten ville blive gældende for Vognhjulet, meldte sig ud igen. Hun har i øvrigt på intet tidspunkt betalt kontingent. Dertil kommer, at det var Peter Christensen, der fik hende til at melde sig ind.

Med hensyn til fritstillingen af medarbejderne har indklagede anført bl.a., at hun først den 2. juli 2007 blev bekendt med medarbejdernes lønkrav på 3 kr. ekstra i timen. Hun forsøgte at nå en løsning ved forhandling, men Peter Christensen fremsatte ultimative krav uden at ville forhandle. Hun måtte lukke Vognhjulet, da der på grund af arbejdsnedlæggelsen kun var to medarbejdere tilbage. Det var, da hun den 4. juli 2007 hørte, at medarbejderne søgte nyt arbejde, at hun fritstillede dem. Hun var berettiget til at bortvise medarbejderne, der uden varsel eller begrundelse forlod arbejdspladsen.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Ved vidnet Peter Christensens forklaring, der støttes afgørende af referatet af forhandlingsmøde den 31. oktober 2006 mellem Peter Christensen og Ole Gottlieb, lægges det til grund, at virksomheden var omfattet af overenskomsten mellem HORESTA-A og RBF (nu 3F) i Ole Gottliebs ejerperiode og dermed også den 21. april 2005, da Mona Johansen overtog virksomheden. Det fremgår af virksomhedsoverdragelseslovens § 4a, at Mona Johnsen for ikke selv at blive omfattet af overenskomsten inden for 5 uger fra det tidspunkt, hvor hun vidste eller burde vide, at de ansatte på den overtagne virksomhed havde været omfattet af overenskomsten, skulle underrette fagforbundet om, at hun ikke ønskede at tiltræde overenskomsten. Det lægges til grund, at hun på intet tidspunkt har givet fagforbundet en sådan underretning. Det er herefter afgørende for spørgsmålet om, hvorvidt og i givet fald hvornår virksomheden efter virksomhedsoverdragelsen har været omfattet af overenskomsten, om Mona Johnsen på tidspunktet for virksomhedsoverdragelsen vidste eller burde vide - eller senere er blevet bekendt med eller har modtaget sådanne oplysninger, at hun burde have gjort sig bekendt med - at overenskomsten var gældende for virksomheden på det tidspunkt, da hun overtog den fra den tidligere ejer.

Mona Johnsen har selv forklaret, at hun var af den opfattelse, at virksomheden ikke var overenskomstdækket, idet Ole Gottlieb i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen oplyste hende om, at der ikke var overenskomst på virksomheden, ligesom hun i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen fik udleveret en række ansættelseskontrakter for medarbejdere, der blev overført, hvoraf det fremgik, at de ikke var omfattet af en overenskomst. Arbejdsretten finder ikke grundlag for at tilsidesætte Mona Johnsens forklaring herom. Det lægges herefter til grund, at hun ikke på tidspunktet for virksomhedsoverdragelsen eller i tiden umiddelbart derefter vidste eller burde vide, at virksomheden var overenskomstdækket, da den tidligere ejer overdrog den til hende.

Imidlertid fremgår det af referatet af forhandlingsmødet mellem Mona Johnsen og Peter Christensen, RBF (nu 3F) den 29. november 2005, at Peter Christensen på mødet orienterede hende om, at virksomheden var overenskomstdækket. Bemærkningen i referatet om, at der med hensyn til virksomhedens overenskomstforhold tages ”forbehold til RBF fremsender kopi af ... loven om virksomhedsoverdragelse” giver kun mening, hvis den forstås således, at Mona Johnsen erkendte, at virksomhedsoverdragelseslovens regler førte til, at virksomheden var omfattet af overenskomsten, hvis den forklaring om virksomhedsoverdragelsens regler, som Peter Christensen havde givet hende, var rigtig, og at Peter Christensen ville overbevise hende herom ved at sende hende en kopi af loven. Under alle omstændigheder må Mona Johnsen efter Arbejdsrettens opfattelse senest på mødet den 29. november 2005 have fået et sådant kendskab til eller formodning om, at virksomheden var overenskomstdækket på tidspunktet for virksomhedsoverdragelsen, at hun for at undgå selv at blive omfattet af overenskomsten inden 5 uger fra den 29. november 2005 skulle have underrettet fagforbundet om, at hun ikke ønskede at tiltræde overenskomsten, jf. virksomhedsoverdragelsens § 4a, stk. 1. Da hun ikke gav en sådan underretning inden denne frist, må hun anses for at have tiltrådt overenskomsten 5 uger fra den 29. november 2005. I øvrigt må bemærkningen i referatet, hvorefter der underskrives ”ny tiltrædelsesoverenskomst med de korrekte oplysninger”, når ”virksomheden har modtaget dokumentation i form af Lov 111” forstås som et løfte fra Mona Johnsens side om at underskrive en tiltrædelsesoverenskomst, når hun havde modtaget kopien af virksomhedsoverdragelsesloven.

Indklagede er herefter forpligtet til at betale klager for manglende løn og pensionsindbetalinger i overensstemmelse med den nedlagte påstand, hvis beløbsstørrelse er ubestridt. Der pålægges herudover indklagede en bod i anledning af underbetalingen, der efter et samlet skøn over sagens omstændigheder, herunder at virksomheden blev taget under konkursbehandling den 6. august 2007, fastsættes til 25.000 kr.

De i påstanden anførte ansættelsesbeviser er udformet ud fra den forudsætning, at de ansatte ikke var omfattet af overenskomsten mellem RBF (nu 3F) og HORESTA og er således for så vidt mangelfulde, idet det ved denne arbejdsretsdom er fastslået, at de ansatte var omfattet af overenskomsten. Da det imidlertid som foran anført lægges til grund, at Mona Johnsen ikke ved sin overtagelse af virksomheden vidste eller burde vide, at virksomheden var omfattet af overenskomsten, da spørgsmålet om overenskomstdækning herefter har været genstand for tvist og som anført først er afgjort ved denne arbejdsretsdom, og da det ikke ses påberåbt, at ansættelsesbeviserne i øvrigt skulle være mangelfulde, findes der ikke tilstrækkeligt grundlag for at pålægge Mona Johnsen at betale de pågældende ansatte eller 3F godtgørelse for mangelfulde ansættelsesbeviser. Det pålægges Mona Johnsen at betale en godtgørelse på 5.000 kr. til 3F på vegne Hanne Vistisen, der ikke har modtaget noget ansættelsesbevis.

Mod Mona Johnsens benægtelse finder Arbejdsretten det ikke fuldt tilstrækkeligt godtgjort, at hun har udsat medarbejdere for chikane begrundet i, at de var medlemmer eller tillidsrepræsentanter for 3F. Mona Johnsen frifindes derfor for påstanden om, at hun har brudt hovedaftalens § 1 ved at udøve organisationsfjendtlig virksomhed.

Den 2. juli 2007 nedlagde medarbejderne på indklagedes virksomhed arbejdet for at holde fagligt møde i anledning af en uoverensstemmelse med indklagede virksomhed om overenskomstmæssig lønudbetaling. Arbejdsnedlæggelsen, der ikke var varslet, var ubestridt et brud på overenskomsten. Virksomheden blev lukket næste morgen den 3. juli 2007, hvorefter virksomhedens medarbejdere, der havde nedlagt arbejdet, den 4. juli 2007 blev bortvist uden forudgående advarsel. Virksomheden forsøgte 14 dage senere at åbne på ny med nye medarbejdere fra Tyskland. Det lægges herefter til grund, at indklagede havde til hensigt at afbryde klagerens medlemmers ansættelsesforhold definitivt. Arbejdsretten finder efter Mona Johnsens forklaring, at dette i det væsentlige skyldtes, at hun mente, at der ikke var et

tilstrækkeligt økonomisk grundlag for at drive virksomheden, hvis hun skulle betale de ansatte overenskomstmæssig løn. Det lægges endvidere til grund, at indklagedes beslutning om definitivt at afbryde ansættelsesforholdet må have stået medarbejderne klart, da de fik oplyst, at virksomheden var lukket, og i hvert fald, da indklagede forsøgte at drive virksomheden videre med ny tysk arbejdskraft. På denne baggrund finder Arbejdsretten, at bortvisningen af klagerens medlemmer overvejende skete efter økonomiske overvejelser og ikke i kampfensigt, og det kan herefter ikke statueres, at der forelå en overenskomststridig lock-out fra indklagedes side. Arbejdsretten finder på den anden side, at medarbejdernes arbejdsnedlæggelse under de givne omstændigheder ikke udgjorde en sådan væsentlig misligholdelse af ansættelsesforholdet, at den gjorde bortvisningerne, der skete uden forudgående advarsel, berettiget. Indklagede gjorde sig derfor skyldig i overenskomstbrud, i det omfang hun tilsidesatte overenskomstmæssige opsigelsesvarsler. Medarbejderne har herefter krav på overenskomstmæssig løn i den overenskomstmæssige opsigelsesperiode, regnet fra 4. juli 2007, d.v.s. frem til det tidspunkt, hvor de kunne være afskediget med overenskomstmæssigt varsel, hvis dette havde været afgivet den 4. juli 2007, dog – som klagers påstand er formuleret – senest til 16. august 2007. For det herved begåede overenskomstbrud pålægges indklagede en bod, der efter et samlet skøn over sagens omstændigheder, herunder at virksomheden blev taget under konkursbehandling den 6. august 2007 fastsættes til 25.000 kr.

Den samlede bod, der pålægges indklagede udgør således 50.000 kr.

Thi kendes for ret:

Indklagede Cafeteria Vognhjulet ved Mona Johnsen, skal anerkende, at virksomheden har været forpligtet til at overholde overenskomsten mellem HORESTA-A og RBF (nu Fagligt Fælles Forbund Den private servicegruppe, Hotel og Restauration) med virkning fra 5 uger efter den 29. november 2005.

Indklagede skal inden 14 dage fra dato til Fagligt Fælles Forbund betale 304.848,13 kr. for manglende løn- og pensionsindbetalinger til 19 af klagerens medlemmer, jf. klageskriftet i sag A 2007.247 med tillæg af procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Indklagede skal desuden inden 14 dage fra dato til Fagligt Fælles Forbund på vegne Hanne Vistisen betale 5.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 20. marts 2007.

Indklagede skal endvidere anerkende at være forpligtet til at betale overenskomstmæssig løn til de af klagerens medlemmer, der blev bortvist fra virksomheden den 4. juli 2007, fra denne dato og indtil hver især kunne være opsagt med overenskomstmæssigt varsel, hvis dette varsel havde været afgivet den 4. juli 2007, dog senest til 16. august 2007.

Indklagede skal endelig inden 14 dage fra dato betale en bod på 50.000 kr. til Fagligt Fælles Forbund.

I sagsomkostninger for Arbejdsretten skal Cafeteria Vognhjulet ved Mona Johnsen betale 6.000 kr. til Arbejdsretten.

Niels Waage